

SODBA KVEDER ML. ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 55062/00)

SODBA

STRASBOURG

9. marec 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Kveder v. Republika Slovenija

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod J.Hedigan, predsednik senata,
gospod B.M. Zupančič,
gospa M. Tsatsa-Nikolovska,
gospod V. Zagrebelsky,
gospod E. Myjer,
gospod David Thór Björgvinsson,
gospa I. Ziemele, sodniki
in gospod V. Berger, sodni tajnik,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 14. februarja 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 55062/00) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 1. februarja 2000 vložil slovenski državlján gospod Vili Kveder (v nadaljevanju: pritožnik). Med postopkom je pritožnik umrl. Njegov sin, gospod Vili Kveder ml., je izjavil, da želi nadaljevati postopek v zvezi s pritožbo svojega očeta pred Sodiščem.

2. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L.

Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo.

4. Dne 23. januarja 2003 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik Vili Kveder je bil slovenski državljan, rojen leta 1904, in je živel v Vojniku. 20. julija 2000 je umrl. Njegov sin in dedič, gospod Viljem (Vili) Kveder, je želel nadaljevati postopek z očetovo pritožbo pred Sodiščem.

6. Dne 15. januarja 1963 je pritožnik z državnim podjetjem sklenil pogodbo za prodajo 37.331 m² svojega zemljišča. Zatrjeval je, da ga je država v sklenitev pogodbe prisilila.

Dne 18. januarja 1965 je upravni organ v Celju zadevno zemljišče podržavil.

1. Postopek pred upravnimi organi

7. Dne 29. avgusta 1990 je pritožnik vložil vlogo pri upravnem organu v Celju.

8. Dne 24. januarja 1992 je vložil uradno zahtevo za vračilo svojega premoženja po Zakonu o denacionalizaciji iz leta 1991.

9. Pritožnik navaja, da ga je upravni organ podučil, da mora postopek začeti tudi pri Temeljnem sodišču v Celju (glej spodaj).

10. Dne 13. julija 1992 se je upravni organ sestal s pritožnikom.

11. Dne 23. marca 1993 je upravni organ obvestil HKŽ, organizacijo, ki je imela v lasti zadevno zemljišče, da je bil vložen zahtevek za vračilo. 9. aprila 1993 je slednja odgovorila na zahtevek.

12. Dne 24. februarja 1995 je Državno pravobranilstvo od upravnega organa zahtevalo kopijo kupoprodajne pogodbe in drugih dokumentov. 5. julija 1995 je ta pripravil odgovor. 10. januarja 1996 je HKŽ predložil zahtevane dokumente.

13. Dne 18. septembra 1997 je bila opravljena obravnava. Pritožnika je zastopal njegov sin Vili.

14. Dne 26. septembra 1997 je (preimenovana) Upravna enota Celje končala postopek, saj je ocenila, da je za obravnavanje zadeve pristojno sodišče.

15. Dne 24. oktobra 1997 je bil spis odstopljen Okrajnemu sodišču v Celju.

16. Dne 20. januarja 2000 je Okrajno sodišče v Celju zahtevalo, naj mu Upravna enota Celje predloži na vpogled svoj spis. Slednja je odgovorila 10. februarja 2000.

17. Dne 15. marca 2001 je Okrajno sodišče v Celju sprožilo spor o pristojnosti.

18. Dne 5. aprila 2001 je Ustavno sodišče odločilo, da je za obravnavanje zadeve pristojen upravni organ.

19. Dne 11. maja 2001 je Upravna enota Celje od Okrajnega sodišča v Celju prejela spis.

20. Dne 24. oktobra 2001 je pritožnikov sin, gospod Vili Kveder, obvestil upravni organ o smrti svojega očeta in da kot njegov zakoniti dedič nadaljuje postopek.

21. Dne 26. februarja 2002 je bilo obvestilo o vložitvi zahtevka za

denacionalizacijo predloženo zavezani organizaciji.

22. Dne 5. marca 2002 je pritožnik vložil navedbe.

23. Dne 11. marca 2002 so bile stranke vabljenе na obravnavo, ki je bila opravljena 26. marca 2002.

24. Dne 27. marca 2002 je bil postavljen cenilec.

25. Dne 8. in 11. aprila 2002 je bilo predloženo potrdilo o zemljiško-katastrskih podatkih.

26. Dne 16. aprila 2002 je pritožnik vložil novo dokumentacijo.

27. Dne 22. aprila 2002 je bil postavljen izvedenec.

28. Dne 3. julija 2002 je izvedenka predložila svoj stroškovnik.

29. Dne 4. julija 2002 je upravni organ odredil pritožniku, naj plača cenilcu. 31. julija 2002 se je pritožnik zoper ta sklep pritožil.

30. Dne 14. avgusta 2002 je bil spis poslan pritožbenemu organu.

31. Dne 7. februarja 2003 je ministrstvo razveljavilo sklep in zadevo vrnilo v ponovno odločanje Upravni enoti Celje.

32. Dne 11. marca 2003 je izvedenec sestavil mnenje.

33. Dne 13. marca 2003 je bila opravljena obravnava.

34. Dne 1. aprila 2003 je Upravna enota Celje prenesla del pritožnikovega zahtevka na Slovensko odškodninsko družbo. Istega dne je podala oceno vrednosti zneska, izplačanega pritožniku in njegovi ženi po podržavljenju.

35. Dne 7. aprila 2003 je Upravna enota Celje izdala poročilo.

36. Dne 16. aprila 2003 je bila opravljena obravnava.

37. Dne 18. aprila 2003 je Upravna enota Celje izdala poročilo.

38. Dne 23. aprila 2003 je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov podal mnenje. 28. aprila 2003 je bilo mnenje poslano pritožniku v pripombe. 9. junija 2003 so bili pritožniku v pripombe poslani nadaljnji dokumenti.

39. Dne 23. junija 2003 je Upravna enota Celje izdala poročilo.

40. Dne 28. junija 2003 je pritožnik podal odgovor.

41. Dne 16. julija 2003 je Upravna enota Celje izdala odločbo, s katero je pritožniku delno dodelila solastništvo na podržavljenem zemljišču. Pritožnik je vložil pritožbo in zahteval takojšnjo vrnitev zemljišča v naravi.

42. Dne 22. oktobra 2003 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano delno spremenilo odločbo prve stopnje, v preostalem delu pa je pritožnikovo pritožbo zavrnilo.

2. Postopek pred sodišči

43. Dne 1. junija 1993 je pritožnik začel postopek za vračilo tudi pri Temeljnem sodišču v Celju.

44. Dne 13. decembra 1993 je svoj zahtevek razširil.

45. Dne 12. avgusta 1994 je pritožnik zahteval prednostno obravnavanje zadeve.

46. Dne 6. septembra 1994 je bilo Državno pravobranilstvo pozvano, naj predloži nove dokaze, kar je storilo 13. septembra 1994.

47. Dne 20. septembra 1994 je pritožnik vložil nove navedbe.

48. Dne 29. septembra 1994 je sodišče opravilo obravnavo.

49. Dne 18. septembra 1995 je Državno pravobranilstvo vložilo navedbe.

50. Dne 27. oktobra 1995 je pritožnik vložil navedbe.
51. Dne 21. aprila in 23. junija 1997 sta bili opravljeni obravnavi.
52. Dne 17. marca 1999 je Okrajno sodišče v Celju (od reforme iz leta 1995 dalje) ugotovilo, da je za denacionalizacijski postopek v pritožnikovi zadevi pristojen upravni organ in je zavrglo njegove zahteve.
53. Stranki sta se pritožili in 12. maja 1999 je bila zadeva poslana pritožbenemu sodišču.
54. Dne 23. junija 1999 je Višje sodišče v Celju razveljavilo izpodbijani sklep in zadevo vrnilo Okrajnemu sodišču v Celju.
55. Dne 17. januarja 2000 je Okrajno sodišče v Celju od Upravne enote Celje zahtevalo spis na vpogled. Slednja je odgovorila 11. februarja 2000.
56. Dne 15. marca 2001 je Okrajno sodišče v Celju zaprosilo Ustavno sodišče, naj odloči, ali so za zadevo pristojni upravni ali sodni organi.
57. Dne 5. aprila 2001 je Ustavno sodišče odločilo, da je za obravnavanje pristojen upravni organ. Sklep je bil pritožniku poslan 18. aprila 2001.
58. Dne 5. aprila 2001 je bil spis poslan na Upravno enoto Celje.

PRAVO

I. O AKTIVNI LEGITIMACIJI GOSPODA VILIJA KVEDRA ML.

59. Sodišče mora najprej obravnavati vprašanje upravičenosti gospoda Vilija Kvedra ml. za nadaljevanje postopka s pritožbo, ki jo je primarno vložil pritožnik, ki je med postopkom pred Sodiščem umrl.
60. Leta 2001 je gospod Kveder ml. izrazil svojo namero, da nadaljuje postopek pri Upravni enoti Celje.
61. Aprila 2003 je izjavil, da želi nadaljevati postopek v zvezi s pritožbo svojega očeta pred Sodiščem.
62. Sodišče opozarja, da je v različnih zadevah, ko je pritožnik umrl med postopkom, upoštevalo izjavo pritožnikovih dedičev ali bližnjih družinskih članov, ki so izrazili namero, da nadaljujejo postopek pred Sodiščem (gl., na primer, sodbo v zadevi X. v. Francija z 31. marca 1992, Serija A, št. 234-C, str. 89, odstavek 26).
63. V obravnavani zadevi želi postopek pred Sodiščem nadaljevati pritožnikov najbližji svojec. Razen tega je gospoda Kvedra ml. Okrajno sodišče v Celju s sklepom s 24. oktobra 2000 določilo kot pritožnikovega univerzalnega dediča glede na določbe domačega prava.
64. Sodišče zato ocenjuje, da niso podani pogoji, ki so opredeljeni v prvem odstavku 37. člena Konvencije, za izbris zadeve iz seznama nerešenih zadev in da mora torej nadaljevati z obravnavo pritožbe na zahtevo gospoda Kvedra ml.

II. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE

65. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

A. Dopustnost

66. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

67. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

68. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda v. Slovenija, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita.

69. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

70. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

71. Kar zadeva upravni postopek, sodišče ugotavlja, da se je začel 28. junija 1994, na dan, ko je za Slovenijo začela veljati Konvencija, in se končal 26. septembra 1997, ko je upravni organ odločil, da je za obravnavanje zadeve pristojno sodišče. Ta del postopka je trajal približno tri leta in tri mesece na eni stopnji.

72. Drugi del se je začel 5. aprila 2001, ko je Ustavno sodišče odločilo, da je za obravnavanje zadeve pristojen upravni organ, in se končal 22. oktobra 2003, ko je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano delno spremenilo odločbo prve stopnje, v preostalem delu pa je pritožnikovo pritožbo zavrnilo. Torej je trajal približno dve leti in sedem mesecev na dveh stopnjah odločanja.

73. Vendar pa sodišče ugotavlja, da pritožnik ni postopal s svojo pritožbo pod pogoji Zakona o denacionalizaciji iz leta 1991 in Zakona o upravnem sporu iz leta 1997 v primerih dolgega trajanja upravnih postopkov. V teh okoliščinah Sodišče zaključuje, da se pritožnik ne more pritoževati zaradi trajanja postopka pred upravnimi organi, saj ni, kot to zahteva prvi odstavek 35. člena Konvencije, izčrpal pravnih sredstev, ki so na voljo v slovenskem pravu. Ta del pritožbe je torej treba zavrniti po četrtem odstavku 35. člena Konvencije (gl. Sirc v. Slovenija (odl.), št. 44580/98, 16. maj 2002).

B. Utemeljenost zadeve

74. Kar zadeva postopek pred sodišči, se je obdobje, ki ga je treba upoštevati, začelo 28. junija 1994, na dan, ko je za Slovenijo začela veljati Konvencija, in se končalo 18. aprila 2001, na dan, ko je bila pritožniku vročena odločba Ustavnega sodišča. Trajalo je torej približno sedem let na treh stopnjah sojenja.

75. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne

zadeve za pritožnika (gl. med drugim Frydlender v. Francija [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

76. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi, zlasti pred sodiščem prve stopnje, predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

III. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

77. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

78. Pritožnik ni zahteval nikakršnega zneska v zvezi z nepremoženjsko škodo.

B. Stroški

79. Pritožnik tudi ni zahteval povračila stroškov postopka pred Sodiščem.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglašaja, da je pritožba dopustna, kar zadeva postopke pred sodišči;
2. razsoja, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 9. marca 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent Berger John Hedigan
sodni tajnik predsednik senata